

vergadering **C142 – LAN7**

zittingsjaar 2011-2012

## Handelingen

### **Commissievergadering**

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 15 februari 2012

## INHOUD

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Vraag om uitleg van de heer Jurgen Vanlerberghe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over inteelt en erfelijke aandoeningen bij rashonden<br>- 935 (2011-2012)                      | 3  |
| Vraag om uitleg van de heer Dirk Peeters tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het hoge antibioticagebruik in de veeteelt<br>- 960 (2011-2012)                                  |    |
| Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het antibioticagebruik in de veeteelt en pluimveesector<br>- 1123 (2011-2012)                     | 6  |
| Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over Russische importbeperkingen<br>- 996 (2011-2012)                                             |    |
| Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de problemen bij export door Belgische vleesbedrijven<br>- 1065 (2011-2012)                    | 12 |
| Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de aanzet van een e-loket voor land- en tuinbouwers<br>- 1004 (2011-2012)                      | 15 |
| Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een mogelijk probleem met de Europese regelgeving voor de VLAM-bijdragen<br>- 1076 (2011-2012) | 17 |
| Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over prijstransparantie<br>- 1077 (2011-2012)                                                         | 19 |
| Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitbouw van een Vlaams wijnbouwbeleid<br>- 1100 (2011-2012)                                    | 22 |

■

**Voorzitter: de heer Jos De Meyer**

**Vraag om uitleg van de heer Jurgen Vanlerberghe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over inteelt en erfelijke aandoeningen bij rashonden**

**- 935 (2011-2012)**

**De voorzitter:** De heer Vanlerberghe heeft het woord.

**De heer Jurgen Vanlerberghe:** Voorzitter, minister-president, het onderwerp kwam al aan bod in de plenaire vergadering van enkele weken geleden. Ik had net daarvoor een vraag om uitleg ingediend. Ik heb die aangehouden. Zoals de voorzitter mij gevraagd heeft, probeer ik me te beperken tot de aspecten die tijdens de plenaire vergadering niet aan bod kwamen.

Minister-president, in uw antwoord op de actuele vraag van mevrouw Brusseel hebt u verwezen naar het consortium dat werd opgericht om binnen de sector alle neuzen in dezelfde richting te krijgen en op die manier ook het broodnodige draagvlak te creëren bij de stamboekverenigingen. De laatste tijd kregen we signalen dat de samenwerking binnen het consortium eerder stroef en zelfs problematisch zou verlopen. Wat is de stand van zaken? Er was een werkafpraak dat die mensen u eind 2011 een rapport zouden bezorgen. Is dat er reeds? Ik had begrepen van niet. Wat zijn de oorzaken daarvan? Ziet u mogelijkheden om die samenwerking opnieuw op de rails te krijgen? Zo niet, wat zijn de knelpunten die het geheel doen vastlopen?

U verwees naar een centraal meldpunt. Mevrouw Eerlingen prees u met de oprichting van het meldpunt. Maar tot op vandaag is het niet operationeel. Of toch wel? Zo ja, hebt u zicht op de werking?

Tijdens het debat deed de heer Peeters de suggestie om eens na te denken over de positie van het beleidsdomein dierenwelzijn als die bevoegdheid straks naar Vlaanderen komt. Kunt u – met uw administratie en andere betrokkenen – verder ingaan op die suggestie? In Europa is de materie ondergebracht bij het directoraat-generaal Gezondheid en Consumenten. Bij de federale overheid ressorteert het onder Leefmilieu en Volksgezondheid. Kunt u een afwegingskader opmaken om te beslissen of het bij Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) of bij Landbouw komt?

**De voorzitter:** Mevrouw Brusseel heeft het woord.

**Mevrouw Ann Brusseel:** Minister-president, hebt u meer informatie over het meldpunt?

Ik dacht aan een sensibiliseringscampagne. In Nederland is een dierenartsenvereniging aan het sensibiliseren gegaan met betrekking tot de invoer van pups uit voormalige Oostblok-landen. Zij hebben interessante ideeën. Ik vraag de Vlaamse overheid om een preventieve campagne te voeren. Hebt u daar al aan gedacht? In welke richting zou dat dan gaan?

Ik heb wel wat dierenartsen gesproken. Werd hun standpunt in de werkgroep geformuleerd?

Ten slotte zou ik het graag eens hebben over het ethische aspect van dit dossier. Ik heb dat tijdens de plenaire vergadering ook benadrukt. Dit is een pijnlijke affaire voor de betrokkenen, en ook voor de dieren natuurlijk. We mogen dieren niet beschouwen als een object dat ons huis mooier maakt. Ik zou daar graag te gepasten tijde eens dieper op ingaan.

**De voorzitter:** De heer Peeters heeft het woord.

**De heer Dirk Peeters:** Ik sluit me aan bij de vraag van de heer Vanlerberghe. Ik heb u daar in de plenaire vergadering ook over aangesproken, minister-president. Het lijkt vanzelfsprekend dat dierenwelzijn door het Vlinderakkoord bij Landbouw terecht komt. Hebt u daar al zicht op? Kunt u dat toelichten?

**De voorzitter:** De heer Ceysens heeft het woord.

**De heer Lode Ceysens:** Als dierenwelzijn naar Vlaanderen komt, pleit ik ervoor om het onder te brengen bij Landbouw. We zullen daar een grondig debat over moeten houden. Voor mij is dat logisch, alleen al omwille van al de expertise die daar aanwezig is.

**De voorzitter:** Minister-president Peeters heeft het woord.

**Minister-president Kris Peeters:** Voorzitter, ik begrijp dat dit dossier van heel nabij wordt opgevolgd door meerdere leden van deze commissie. Op zich is dat heel positief, maar, mijnheer Vanlerberghe en mijnheer Peeters, ik wil u toch nog even meegeven dat ik op dit moment niet bezig ben met de vraag bij welke bevoegdheid het moet worden ondergebracht, bij Landbouw of bij Leefmilieu. Ik heb nog heel wat andere zorgen, ook in dit dossier, die opgelost moeten worden. De zesde staatshervorming is zeker nog niet zo vergevorderd dat we kunnen zeggen wat bij Landbouw en wat bij Leefmilieu komt. Ik begrijp dat u daarover verschillende opinies hebt, dat er voorstanders zijn van Landbouw, voorstanders van Leefmilieu en voorstanders van Volksgezondheid. Het is een heel gegeerde bevoegdheid. Ik hoop dat u begrijpt dat ik me er nu niet op focus. Het is nog te vroeg om daar ook maar één zinnige uitspraak over te doen.

Voorzitter, dames en heren, we hebben hier een initiatief genomen, wetende dat de federale overheid deze niet-onbelangrijke bevoegdheid nog had of heeft. Ik herinner me dat mevrouw Brusseel een tijdje geleden gevraagd heeft waarom we geen acties ondernamen. Onder meer door die vraag hebben we acties ondernomen. Het is een sector waar zeker niet alle neuzen in dezelfde richting staan. Uit de vraag van de heer Vanlerberghe kan ik afleiden dat bepaalde mails wellicht ook bij commissieleden terechtkomen. Er zijn veel mensen die mailen. Het betreft een heel moeilijke groep mensen die hun mening hebben. Daar heb ik niets op tegen, maar ze zijn niet gewoon om sectorgericht en coöperatief te werken. Ik geef u alleen maar mee dat er heel veel inspanningen worden geleverd, ook door mensen van mijn kabinet, om alles in goede banen te leiden, om te zalven enzovoort.

Het is juist, mijnheer Vanlerberghe, dat het rapport waarnaar u verwijst, niet klaar was tegen eind 2011. Men werkt nu volop aan de eindversie. De leden van de commissie hebben volgens mij al een uittreksel van het voortgangsrapport gekregen. Ik ga daar niet dieper op in omdat het al aan bod is gekomen.

Ik wil graag twee elementen even toelichten, ook omdat mevrouw Brusseel ernaar verwijst. Men is nu volop bezig met de informatiefiches. Er is inmiddels voor een vijftigtal rassen informatie verzameld die van belang is om erfelijke aandoeningen en inteelt te voorkomen. Het is de bedoeling om allen die betrokken zijn bij de fokkerij, via deze fiches te informeren en te sensibiliseren over de inteeltproblematiek. Deze fiches, opgemaakt op basis van literatuurgegevens en gegevens beschikbaar op buitenlandse websites, worden nu voorgelegd in workshops voor keurmeesters en rasverenigingen om ze geschikt te maken voor de Belgische situatie. De veeartsen worden hier heel sterk bij betrokken.

Erkenning en opvolging van stamboekwerking is het tweede element. Er wordt onderzocht in welke mate de bepalingen van het Fokkerijbesluit van 19 maart 2010 aangepast kunnen worden om ook de hondenfokkerij te regelen. Het is de bedoeling dat verenigingen en organisaties van fokkers die het wensen, zich zullen kunnen laten erkennen om stamboeken te voeren. Om dit te realiseren wordt deze oefening gemaakt met alle betrokken organisaties, zowel met de verenigingen die een stamboek voeren als met de organisaties die professionele kwekers en kwekers-handelaars vertegenwoordigen. Het is heel interessant om hier stap voor stap verder te gaan. Voor paarden en koeien staan we al veel verder, dit is echt pionierswerk. Velen voelen zich geroepen voor dit werk en ik hoop dat velen er hun schouders onder zullen blijven zetten.

Het klopt dat we volop aan het werken zijn aan het meldpunt. Intussen kan natuurlijk elk probleem bij de administratie gemeld worden. Het meldpunt moet zo snel mogelijk volledig uitgewerkt worden. Dat betekent niet dat, wanneer er nu problemen ontstaan, men ze niet zou kunnen melden. De administratie is er om al die problemen nu al in ontvangst te nemen.

Ik begrijp dat mevrouw Brusseel later zal terugkomen op het ethische aspect, maar de vraag van de heer Vanlerberghe en de opmerkingen van de heer Peeters en mevrouw Brusseel zijn bij dezen beantwoord. Ik ga ervan uit dat het niet de laatste vragen waren over dit dossier.

**De voorzitter:** De heer Vanlerberghe heeft het woord.

**De heer Jurgen Vanlerberghe:** Voorzitter, minister-president, ik dank u voor het antwoord. Er wordt dus vooruitgang geboekt, ook al gaat het wat traag door omstandigheden die ik wel kan begrijpen. Ik noteer ook dat u terecht opmerkt dat dit dossier niet de topprioriteit is bij de implementatie van het Vlinderakkoord, maar ik heb u evenmin horen zeggen dat u het niet in overweging wilt nemen om er later over na te denken. Ook dat is een goede zaak.

**De heer Jos De Meyer:** Maar u hebt ook gehoord dat onze fractie uw mening op dat vlak niet deelt. De heer Ceyssens heeft dat duidelijk geformuleerd.

**De voorzitter:** Mevrouw Brusseel heeft het woord.

**Mevrouw Ann Brusseel:** Voorzitter, minister-president, ik moet de heer Ceyssens toch tegenspreken, want ik maak me eerlijk gezegd zorgen indien men het volledige plaatje niet bekijkt. Er werd altijd al gezegd dat landbouwdieren een specifiek beleid vergen. Daarom is deze bevoegdheid geregionaliseerd en zijn de andere dieren federale bevoegdheid gebleven. U mag me echt niet van kwade wil verdenken, maar ik denk dat het, wanneer het over landbouwdieren gaat, veel meer in het belang is van een economische activiteit wanneer men zich bekommert om het welzijn van de dieren, dan wanneer het over andere dieren gaat. Wilt u kwaliteitsvolle melk, wilt u de melk bijvoorbeeld kunnen verkopen aan Danone, dan moeten uw koeien kerngezond zijn, werkelijk kerngezond! Als een product dat wij consumeren de finaliteit is, controleert men de gezondheid van die dieren uiteraard zeer streng, omdat dat ook goed is voor onze gezondheid. Dat is allemaal belangrijk.

Het gaat hier echter over honden en katten. Dat is een erg emotionele kwestie. Dat zie ik ook wanneer ik reacties binnenkrijg. Dat is dus echt een fundamenteel andere zaak. Om die reden pleit ik ervoor om dat dan ook te bekijken als een heel ander gegeven en het ofwel onder Leefmilieu en Natuur te laten ressorteren ofwel onder Volksgezondheid. Minister-president, ik begrijp wel dat u nog andere dingen aan uw hoofd hebt. Als er veranderingen op komst zijn, is het echter belangrijk te anticiperen op problemen. Dan kunnen we wel al eventueel stappen zetten en moeten we, collega's, van de komende jaren gebruik maken om erover na te denken hoe we dat het best aanpakken zodat het probleem niet nog langer aansleept.

Minister-president, ik hoop dat het meldpunt er heel gauw komt. Klacht indienen bij een administratie is wat moeilijker. Er is een drempel. Men vindt niet altijd de weg en weet niet bij wie men waarvoor klacht moet indienen of wie het probleem kan oplossen. Dat is voor de burger vaak onduidelijk. Een meldpunt met een sensibiliseringscampagne lijkt mij het meest efficiënt.

**De voorzitter:** Minister-president Peeters heeft het woord.

**Minister-president Kris Peeters:** Ik vind het heel spijtig dat aan de problematiek, waarover het federale niveau, namelijk Volksgezondheid, al jarenlang de bevoegdheid heeft, niets, 0,0 gebeurd is. De bescheiden, maar hardwerkende Vlaamse minister van Landbouw heeft dit dossier aangepakt met steun van deze commissie en haar leden. Het is een heel moeilijk dossier, er hangen veel problemen mee samen. Dat bewijst dat een discussie over de bevoegdheden momenteel nog niet aan de orde is, omdat we bij God nog niet weten wanneer die bevoegdheid zou worden overgeheveld. Misschien is dat voor deze regering, misschien voor de volgende. We weten bij God niet hoe dat praktisch zal verlopen. Een voorafname van die gevoelige discussie is op dit moment tijdverlies.

Mevrouw Brussel, ik wil u geruststellen: de Vlaamse minister van Landbouw neemt de problematiek ter harte en heeft er al veel energie in gestoken.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van de heer Dirk Peeters tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het hoge antibioticagebruik in de veeteelt - 960 (2011-2012)**

**Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het antibioticagebruik in de veeteelt en pluimveesector - 1123 (2011-2012)**

**De voorzitter:** De heer Peeters heeft het woord.

**De heer Dirk Peeters:** Minister-president, collega's, op 11 januari 2012 sloeg de Hoge Gezondheidsraad alarm over de toenemende resistentie van bijvoorbeeld de darmbacterie CPE. De reactie van microbioloog Herman Goossens was duidelijk: "Dit is waar we al jaren voor waarschuwen: door het decennialange misbruik van antibiotica stijgt de resistentie en dit is een ernstige uiting daarvan. Ik heb het dan niet alleen over een overgebruik bij mensen, maar ook bij dieren, waardoor antibiotica in de voedselketen terechtgekomen zijn. Er is nu al bijna niks meer dat werkt."

Het gebruik van antibiotica in de Belgische veehouderij daalt lichtjes, maar niet genoeg. Dat blijkt uit een rapport van de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Gent. En interessant is dat, hoewel Belgische boeren zelf steeds minder antibiotica kopen, ze almaar meer producten, met name mengvoeders, gebruiken die antibiotica bevatten. Veehouders gebruiken volgens de onderzoekers almaar meer veevoer waar al antibiotica inzitten. Vooral in de varkenshouderij zouden preventief antibiotica worden toegediend. Ons land is daardoor nog altijd bij de Europese veelgebruikers.

Tussen 2007 en 2010 daalde de totale consumptie antibiotica van ongeveer 350 ton naar een kleine 300 ton. Het gebruik van de farmaceutische antibiotica daalde van 318 ton in 2007 naar 239 ton in 2010. Het gebruik van voormengsels daarentegen, steeg van 30 ton in 2007 naar 59 ton in 2010. Vergeleken met Nederland is de daling van het antibioticagebruik in België sinds 2007 veel kleiner.

De cijfers werden verzameld via de farmaproductanten en de producenten van voeder-mengsels in België. Opvallend hierbij is dat de farmaceutische antibiotica lichtjes dalen, maar dat het gebruik van mengvoeders met antibiotica steeg. Dat is eigenlijk een zeer verontrustende ontwikkeling.

Ik verwees even naar de bespreking van uw beleidsbrief, waarbij de oprichting van het nieuwe kenniscentrum Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals (AMCRA) werd besproken. Dat is een initiatief dat vanaf het voorbije nieuwjaar het licht zou zien.

Gisteren sprak ik toevallig een dokter met nogal wat kennis over de veteranenziekte. Hij zei ondubbelzinnig dat er in België jaarlijks tussen de 1000 en 1500 mensen overlijden ten gevolge van die ziekte, waar antibiotica niet meer tegen opgewassen zijn. Hij vond dat een zeer verontrustende kwestie, vooral het feit dat veel antibiotica preventief worden toegediend, zelfs via het voedsel.

Minister-president, wat onderneemt u om die tendens sneller dan nu het geval is te keren en het antibioticagebruik gevoeliger te doen dalen?

Verwijzend naar de bespreking van uw beleidsbrief vraag ik me af wat de verdere timing en planning is rond de werking van AMCRA.

Hoe wordt hierover overleg gepleegd met het federale niveau?

**De voorzitter:** Mevrouw Robeyns heeft het woord.

**Mevrouw Els Robeyns:** Voorzitter, minister, het overmatig preventief of foutief antibiotica-gebruik in de veeteelt en pluimveesector werd hier al meermaals ter sprake gebracht door verschillende collega's. Uit uw antwoorden in het verleden blijkt dat er daar al verschillende initiatieven over genomen werden en dat er op federaal en Europees niveau al overleg heeft plaatsgevonden over de problematiek.

Uit recent onderzoek van de Nederlandse consumentenbond blijkt dat 99 procent van de kippenfilets in de supermarkten de antibioticaresistente ESBL-bacterie bevat. In de studie wordt bevestigd dat deze besmetting het gevolg is van overmatig preventief antibiotica-gebruik in de Nederlandse pluimveesector. Ook in ons land werden recent nieuwe cijfers over het antibioticaverbruik bij dieren gepubliceerd. Zo blijkt uit het tweede rapport van het Belgian Veterinary Surveillance of Antimicrobial Consumption (BelVetSac) dat het gebruik van antibiotica in de veehouderij wel daalt, maar niet snel genoeg. In de periode 2007-2009 werd een sterke daling van 12,8 procent genoteerd, maar de laatste drie jaar is die daling nagenoeg gestabiliseerd. Daardoor blijft België bij de hoogste antibioticagebruikers bij dieren van Europa. Extra inspanningen dringen zich op om dat te reduceren.

Daarom werd recent de vzw AMCRA opgericht, een kenniscentrum dat gegevens over antibioticagebruik en -resistentie bij dieren zal verzamelen en analyseren. Op basis van dat concrete cijfermateriaal wil men een gericht antibioticabeleid uitstippelen, om zo een rationele reductie van het antibioticagebruik te realiseren.

Ook het wetenschappelijk comité van het Voedselagentschap heeft vorig jaar op eigen initiatief een advies gepubliceerd rond het gebruik van antibiotica. Daarin wordt preventief gebruik afgeraden en wordt gewezen op de noodzaak van sensibiliseringscampagnes voor veehouders en dierenartsen.

Minister-president, ik wil wel onderstrepen dat antibiotica onmisbare en waardevolle geneesmiddelen zijn. Daar is iedereen het mee eens. Maar ongecontroleerd en onverantwoord gebruik leidt tot resistentievorming bij bacteriën, waardoor infecties bij zowel dier als mens moeilijker te behandelen zijn. Het veelvuldige gebruik van antibiotica is dan ook een bekommernis voor zowel de dieren- als de volksgezondheid.

Een professor dierengeneeskunde aan de UGent stelde dat het antibioticagebruik snel en duidelijk moet dalen, willen we ook in de toekomst de waardevolle eigenschap van antibiotica kunnen bewaren in de dierlijke, maar ook in de humane geneeskunde. Een gericht flankerend beleid, goede antibiotica-alternatieven, sensibiliseringscampagnes in overleg met de betrokken actoren, alsook met de diverse overheden, lijken dus nodig en wenselijk.

Wat is de stand van zaken in verband met de bestaande initiatieven om het antibioticagebruik terug te dringen? In welke mate is de Vlaamse overheid betrokken bij het nieuwe kenniscentrum AMCRA? Hoe is dat samengesteld? Welke concrete initiatieven zijn er gepland?

In welke mate neemt het beleidsdomein Landbouw initiatieven om deze problematiek in al zijn aspecten binnen de Vlaamse veehouderij in detail te monitoren en op te volgen en desgevallend knelpunten te signaleren en op te pikken? Acht u nieuwe sensibiliseringscampagnes ten aanzien van de veehouders, dierenartsen en consumenten wenselijk? Zo ja, is er geen nood aan een meer gestructureerd actieplan in samenwerking met de federale overheid en eventueel de Vlaamse minister van Welzijn?

**De voorzitter:** Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

**Mevrouw Tine Eerlingen:** Voorzitter, minister-president, collega's, dit is een probleem waar iedereen zich zorgen over maakt. Het houdt rechtstreeks verband met de gezondheid van de mensen, en dus moet dit op de voet worden opgevolgd.

De laatste keer dat er hier in de commissie een vraag over werd gesteld, was er sprake van dat de Beroepsvereniging van de Mengvoederfabrikanten (BEMEFA) gestart was met een enquête en dat zij zelf bezig waren met het verminderen van antibiotica in de mengvoeders en de monitoring van dat alles. Als je echter de cijfers ziet die de heer Peeters daarjuist opsomde, blijkt dat het gebruik van antibiotica net stijgt. Het verontrust mij dat die tendens in tegenstrijd is met de intenties.

Wat mijns inziens kan meespelen, is het feit dat het allemaal nogal vrijblijvend is: er is monitoring en er worden cijfers verzameld. Natuurlijk ben ik het ermee eens dat je eerst moet weten hoe groot het probleem is vooraleer je het kunt aanpakken, maar er moet nu ook echt actie worden ondernomen. We moeten een tandje hoger schakelen om de problematiek aan te pakken, zeker als je ziet dat ons gebruik van antibiotica bij dieren vrij hoog is in vergelijking met andere landen.

Minister-president, hoe gaat u die problematiek versneld aanpakken?

**De voorzitter:** De heer Callens heeft het woord.

**De heer Karlos Callens:** Voorzitter, minister-president, collega's, die cijfers en aanbevelingen komen van serieuze instellingen en professoren, en dus moeten wij samen vaststellen dat er effectief een probleem is.

Ik hoor de collega's vooral spreken over de mogelijke resistentie. Als men resistent is, zijn die antibiotica misschien niet meer nodig, denk ik dan. Als je antibiotica geeft terwijl men toch resistent is, zit je met een serieus probleem.

Zou het niet interessant zijn, minister-president, om na het onderzoek van AMCRA te zoeken naar alternatieven om het probleem waarvoor men die antibiotica geeft, op te lossen? Bent u bereid om een onderzoek te laten doen naar alternatieven?

**De voorzitter:** Collega's, ik had graag ook de federaal bevoegde minister uitgenodigd, maar u zult het moeten doen met de Vlaamse minister van Landbouw.

Minister-president Peeters heeft het woord.

**Minister-president Kris Peeters:** Voorzitter, het toezicht op het gebruik van antibiotica is een federale bevoegdheid. Ik begrijp dat zowel oppositie als meerderheid met deze vraag nog eens onderstrepen hoe belangrijk het is dat dit wordt geregionaliseerd. Op het federale niveau wordt dit niet of onvoldoende opgevolgd. Als het wordt geregionaliseerd, is het heel belangrijk dat het bij Landbouw terechtkomt, want u verwacht dat de minister van Landbouw veel acties onderneemt, dat hij – en ik zeg dit in grote bescheidenheid – met zijn frêle schouders ook dit probleem vanuit Landbouw oplost. Collega's, ik zal dit gebruiken als er straks wordt gediscussieerd over waar de bevoegdheden naartoe gaan. Het zou niet netjes zijn om jarenlang hard te werken en dan te zeggen dat Landbouw het niet aankan en dat het ergens anders bij moet omdat men daarin meer vertrouwen heeft. Dat zou een contradictie in terminis zijn. Maar goed, het is zoals ik daarnet al zei: ik wil daar niet op vooruitlopen.

De heer Peeters en mevrouw Robeyns vragen naar een stand van zaken en naar hoe een en ander in elkaar steekt. Via het promoten van een meer oordeelkundige toepassing, een strenger hygiënisch management op de veebedrijven en nieuwe wetenschappelijke kennisopbouw wordt gewerkt aan de reductie van het antibioticagebruik in de veehouderij. Vanuit mijn bevoegdheden kunnen we zeker acties ondernemen. Straks kom ik nog terug op dat toezicht, ik heb niet de bevoegdheid om toezicht te houden op het gebruik van antibiotica. Maar de drie genoemde elementen behoren nu zeker tot mijn bevoegdheid.

Volgens het rapport van het BelvetSAC 2010 is het totale gebruik van antibiotica in de periode 2007-2010 gedaald van 318,66 ton actieve stof naar 239,56 ton. Dat is een daling van circa 25 procent. Als we het gebruik per kilogram dierlijke productie bekijken, stellen we een daling met 17,5 procent vast. Dat is op zich positief. Wel – en nu komt de problematiek die

jullie hebben aangekaart – is het zo dat de hoeveelheid antibiotica die via mengvoeders wordt toegediend, is gestegen van 30,12 naar 59,74 ton actieve stof.

Wat hebben wij nu al ondernomen? Ten eerste een meer oordeelkundige toepassing. De stijging van het gebruik van antibiotica via mengvoeders is onder meer te verklaren door het groter aantal geregistreerde voormengsels – een veertigtal nu ten opzichte van een twaalfstal vier jaar geleden – en de recente toelating om gemedicineerde voormengsels te combineren. De BEMEFA besliste ook om de zogenaamde ‘betonmolens’, die op de vrachtwagens gemonteerd werden en waarin gewone medicamenten en dus geen gemedicineerde voormengsels gemengd werden in het voeder, te bannen. Ook bedrijfsdierenartsen zijn meer geneigd om deze gemedicineerde voormengsels voor te schrijven in plaats van de zuivere medicamenten die door de veehouder via het drinkwater of in het voeder moeten worden gemengd. De vervanging van medicamenten door gemedicineerde voormengsels is veeleer als positief te beschouwen omdat deze manier van verstrekken nauwkeuriger is dan wanneer de veehouder het medicament moet verstrekken door het in te mengen in het drinkwater of in het voeder. De voormengsels worden evenzeer door de dierenarts voorgeschreven en zijn homogener gemengd dan wanneer dit op bedrijfsniveau gebeurt.

De BEMEFA organiseert onder haar leden jaarlijks een enquête over het antibioticagebruik. De BEMEFA wil zo de cijfers van andere enquêtes controleren, maar vooral haar leden sensibiliseren om minder antibiotica te gebruiken. Bovendien werkt de BEMEFA op dit ogenblik aan een actieplan 2012-2014 waarbij een van de speerpunten het verlagen van het antibioticagebruik is.

Mevrouw Eerlingen, u zei dat het allemaal een beetje vrijblijvend is. De bedoeling is dat dit actieplan tegen einde maart 2012 uitmondt in een convenant met het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid (FAVV) en de FOD Landbouw en de FOD Volksgezondheid.

Het tweede actiepunt is een streng preventief hygiënisch management. Bij verschillende diersoorten is aangetoond dat een streng preventief management de ziektedruk in zeer aanzienlijke mate doet afnemen en dus ook het gebruik van preventieve inzet van antibiotica. Met preventief management wordt bedoeld: ‘all in all out’ werken; grondig kuisen en ontsmetten voor een nieuwe opzet van dieren – met officiële controle van de status zoals het verplichte hygiënogram in het kader van het Belplume-lastenboek bij vleeskippen en legkippen; opzet van dieren die vrij zijn van gekende pathogenen; insleep van ziekten vermijden door een sluitend hygiënegas.

Mijnheer Callens, u vroeg of het niet kon worden voorkomen zodat er geen antibiotica moeten worden gegeven. Dit zijn vier zeer effectieve elementen van een preventief management.

Deze maatregelen worden door het Vlaamse beleid ondersteund en het belang ervan zal nog meer naar de sectoren worden overgebracht om het antibioticagebruik in de toekomst versneld te doen afnemen.

Het derde element is: nieuwe wetenschappelijke kennisopbouw. Bij het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) is er met verschillende onderzoeksprojecten de laatste jaren een verscherpte aandacht voor deze problematiek. Recent werd een nieuw, door het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) betaald project gestart in samenwerking met de Faculteit Diergeneeskunde van de UGent. Dit project zal de bestrijding van intestinale brachyspiren optimaliseren, die dysenterie veroorzaken bij varkens. De huidige praktijk op de bedrijven toont dat de ziekte op dit moment zowel curatief als preventief wordt aangepakt door langdurig inzetten van antibiotica. Het project heeft tot doel om de hoeveelheden gebruikte antibiotica significant te reduceren, door alternatieve bestrijdingsmaatregelen te ontwikkelen op basis van ingrepen in de samenstelling van het voeder. Specifiek voor pluimvee is op ILVO-Dier een aanvang genomen, in samenwerking met de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Gent, met onderzoek om de darmgezondheid te bevorderen en de strooiselkwaliteit te verbeteren. In dit onderzoek wordt de invloed van

diverse voedingsfactoren zoals eiwit, vetgehalte, energiegelhalte en grondstoffenkeuze, nagegaan op parameters met betrekking tot de darmgezondheid en de samenstelling van de darmmicrobiota.

In het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) werkt men momenteel aan een antistof tegen *E. coli* voor jonge biggen, een aandoening die momenteel ook via antibiotica wordt bestreden. Het ILVO is voor de testfase in vivo betrokken bij dit onderzoek. Dat zijn heel concrete projecten, collega's, die het gebruik van antibiotica sterk kunnen verminderen en dus volledig passen in het voorkomen dat de dieren ziek worden en antibiotica nodig hebben.

Mevrouw Robeyns en mijnheer Peeters, u vraagt allebei naar het Kenniscentrum AMCRA. Om de neergaande trend van het antibioticagebruik te bestendigen werd de vzw AMCRA opgericht. Die werd operationeel op 2 januari 2012 en fungeert als kenniscentrum voor alles wat te maken heeft met antibioticagebruik en -resistentie bij dieren. De stichtende leden zijn de Boerenbond, het Algemeen Boerensyndicaat (ABS), de Fédération Wallonne de l'Agriculture (FWA), de BEMEFA, pharma.be, de Orde der Dierenartsen en de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Gent.

Vanuit de stuurgroep van AMCRA werden voor het eerste werkjaar 2012 strategische objectieven vooropgesteld. Een eerste objectief is het opstellen van antibioticagidsen per diersoort. De gidsen zullen zowel algemene informatie bevatten met betrekking tot het goed gebruik van antibiotica als diersoortspecifieke informatie met specifieke aanbevelingen voor behandelingen in functie van de aandoening. Verschillende onderzoekers van het ILVO zullen participeren in de werkgroepen pluimvee, varkens en runderen, die de opmaak van deze gidsen zullen begeleiden.

Een tweede objectief is het opmaken van een studierapport over de mogelijkheden tot uitbreiding van de huidige datacollectiesystemen om het antibioticagebruik in de diergeneeskunde in kaart te brengen, met als doel te komen tot een elektronische gegevensbank. De raad van bestuur van AMCRA is ervan overtuigd dat het opzetten van een elektronische gegevensbank een absolute prioriteit is.

Het ontwikkelen van informatie- en sensibilisatiecampagnes voor dierenartsen en verantwoordelijken van dieren om verantwoord antibioticagebruik te stimuleren, is volgens AMCRA een derde objectief dat zo snel mogelijk moet worden aangepakt.

Als vierde objectief zullen voorstellen tot autoregulatie van de sectoren betreffende het antibioticagebruik in de diergeneeskunde door AMCRA worden verwerkt en gebundeld. Tegen het einde van het tweede kwartaal zullen per diersector minimum vijf autoregulerende voorstellen worden beschreven. Dat kunnen maatregelen zijn op niveau van productie en handel, op niveau van de diergeneeskunde en/of op niveau van de veehouder.

Naast deze strategische doelstellingen, zal AMCRA ook werken aan andere objectieven, zoals beschreven in het Memorandum of Understanding, of op vraag van betrokken instanties of partners. In 2012 zal onder andere het gebruik van zinkoxide in varkensvoer als mogelijk alternatief voor antibiotica worden bestudeerd. Hierbij zullen onder andere ecologische aspecten en vragen betreffende de dosering worden behandeld.

Mevrouw Robeyns, u vraagt nog in welke mate Landbouw initiatieven neemt om deze problematiek te monitoren en te signaleren. In eerste instantie is het toezicht op het gebruik van antibiotica in de veehouderij een federale materie. Desalniettemin wordt de problematiek ook nauwgezet opgevolgd door het beleidsdomein Landbouw en Visserij. Vooral het ILVO is nauw betrokken via het lidmaatschap van het wetenschappelijk comité van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV). In de mate dat het wordt geregionaliseerd, zullen we verdere stappen kunnen zetten.

**De heer Dirk Peeters:** Minister-president, bedankt voor uw antwoord, maar u lokt telkens weer de discussie een beetje uit, door te anticiperen op de toekomst. Ik wil dat ook niet uit de weg gaan.

Als u zegt dat dierenwelzijn een federale materie is en dat ze er op dat niveau niets van bakken, ben ik het met u eens. Als u zegt dat dat moet worden geregionaliseerd, ben ik het ook met u eens. Maar als u zegt dat het bij Landbouw moet terechtkomen, ben ik het niet met u eens. In de landbouwsector hebben we uiteraard te maken met een commerciële omgeving. Als we de kwaliteitseisen bij dezelfde instantie leggen, maken we er rechter en partij van – controle en productie –, en dan begaan we een fundamentele fout. Zo simpel is het. Het is geen persoonsgebonden materie, het is een kwestie van een goed toezicht te organiseren op het vlak van dierenwelzijn.

De problematiek van het antibioticagebruik is meer dan enkel dierenwelzijn. Het is een zaak van interne hygiëne die de sector zelf moet aanpakken. Het is voor mij landbouwmaterie bij uitstek. De kwaliteit van de afgeleverde producten moeten ze zelf mee bewaken.

Ik ben niet gerustgesteld over de werkagenda van AMCRA. Men gaat daar blijkbaar op zoek naar methodes om antibioticagebruik te regelen zonder dat men het preventief gebruik van antibiotica in vraag stelt. Mijn uitgangspunt is dat we het preventief gebruik van antibiotica moeten weigeren tout court en antibiotica inzetten wanneer ziektes optreden, dus curatief. Wanneer we zeggen dat we antibiotica minder preventief zullen gebruiken, dan blijven we wel constant met een ongevraagde toestroom aan antibiotica zitten. Dat stelt me niet gerust, gelet op het aspect van de volksgezondheid.

**De voorzitter:** Mevrouw Robeyns heeft het woord.

**Mevrouw Els Robeyns:** Minister-president, het toezicht is federale materie, maar u zegt zelf terecht dat er toch een aantal hefboomen zijn waarmee u zelf een aantal acties kunt nemen. Ik vind dat overleg met de federale overheid misschien wenselijk is. Dat bedoel ik met mijn vierde vraag: is er niet meer nood aan een gestructureerde overkoepelende aanpak? Op dit moment is de materie nog niet geregionaliseerd, het is onze bevoegdheid niet. Is er dan geen overleg nodig met de federale minister van Volksgezondheid? Misschien gebeurt dat wel, maar ik betwijfel het.

Ik zie het nut van preventief gebruik van antibiotica niet in, zeker niet als het serieuze consequenties heeft voor de volksgezondheid. Ik vind het wel positief dat AMCRA door de sector zelf is opgericht en tot stand is gekomen en dat de Vlaamse overheid dat ondersteunt. Het is wat afwachten op het convenant waarover u het hebt, en wat daar concreet in zal staan. Dat zal misschien minder vrijblijvend zijn dan op dit moment, zoals collega Eerlingen zegt. Er zijn inderdaad heel wat initiatieven. Ik heb soms het gevoel dat het allemaal een beetje naast elkaar loopt en dat komt de efficiëntie niet ten goede. Het laatste woord is hierover alleszins nog niet gezegd in deze commissie.

**De heer Jos De Meyer:** Ik denk dat iedereen kamerbreed achter de principes staat van verantwoord en verminderd antibioticagebruik. Als u zegt dat de sector zelfregulerend moet optreden, wil ik nog even meegeven dat het nog maar een paar weken geleden is dat de heer Vanthemsche, voorzitter van de grootste landbouworganisatie, een oproep deed in het tijdschrift van zijn organisatie voor verantwoord en verminderd antibioticagebruik. Het is niet zo dat de sector er zelf niet gevoelig voor is, integendeel.

**De voorzitter:** Minister-president Peeters heeft het woord.

**Minister-president Kris Peeters:** Dierenwelzijn maakt wel deel uit van de zesde staatshervorming en Volksgezondheid vooralsnog niet. Dat moeten we wel duidelijk van elkaar onderscheiden. Nogmaals, ik ga ervan uit dat men veel verwacht van Landbouw, en dat heeft niets met de huidige minister van Landbouw te maken, maar wel met de administratie enzovoort. Men verwacht dat terecht binnen onze bevoegdheden inzake antibioticagebruik en dergelijke. Met het overzicht dat ik heb gegeven, kan toch worden aangetoond dat we, met de beperkte bevoegdheden die we hebben, alles doen wat we kunnen. Als iedereen de bevoegdheden die hij heeft, maximaal aanwendt, dan zijn we al heel ver.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over Russische importbeperkingen - 996 (2011-2012)**

**Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de problemen bij export door Belgische vleesbedrijven - 1065 (2011-2012)**

**De voorzitter:** De heer Sintobin heeft het woord.

**De heer Stefaan Sintobin:** Voorzitter, minister-president, het is ondertussen een tweetal maanden geleden dat de Russische dienst voor veterinaire en fytosanitaire controle negen Belgische vleesverwerkers schrapte van de lijst met bedrijven die rund- en varkensvlees mogen exporteren naar Rusland. Het zou nochtans gaan om streng gecontroleerde bedrijven die keurig voldoen aan alle voorschriften, maar die zich in dit geval moeten schikken naar de Russische grillen.

Er werden vijftien bedrijven gecontroleerd, van rundvlees, varkensvlees, afgewerkte vleesproducten en zuivelproducten. Het waren bedrijven die wilden leveren aan Rusland, Kazachstan en Wit-Rusland. Zes ondernemingen mogen hun producten aan Rusland leveren, de export van negen andere werd geschorst tot de ‘veterinaire en sanitaire inbreuken’, zoals men het noemde, zijn opgelost en aan de normen van Rusland voldoen. Sommigen zeggen dat deze controles veel weg hadden, ook in het verleden, van invoerbeperkingen om de eigen markt te beschermen. FENAVIAN, de federatie van vleeswarenfabrikanten, stelde dat de getroffen bedrijven een administratieve mallemolen van enkele maanden zouden te verwerken krijgen om opnieuw een exporttoelating te krijgen.

Volgens Flanders Investment & Trade (F.I.T.) zou het gaan om pietluttigheden, zoals een stempel die niet helemaal zichtbaar is, een document dat ontbreekt of een beetje roest in een koelcel, dus allemaal kleine tekortkomingen. Daarmee wil ik niet zeggen dat daaraan niet moet worden verholpen, maar het zijn toch blijkbaar geen redenen om export onmogelijk te maken.

Minister-president, over welke bedrijven spreken we hier? Krijgen ook andere Europese landen te maken met deze zogenaamde Russische importbeperkingen? Gaat het inderdaad om pietluttigheden? Kunnen we inderdaad spreken van invoerbeperkingen? Kunt u een initiatief nemen of hebt u dat al gedaan ten aanzien van de Russische overheid? Als er ook andere Europese landen bij betrokken zijn, wordt daarover dan overleg gepleegd op Europees niveau? Welke gevolgen heeft dit hele dossier voor het verdere ontginnen van de Russische markt? Ik meen me te herinneren dat het ook in het verleden niet altijd evident was om met Rusland te overleggen, ik denk maar aan de hele kwestie van de EHEC-bacterie. De belangrijkste vraag is misschien wel: welke ondersteuning hebt u de getroffen bedrijven al geboden om zo vlug mogelijk opnieuw een exporttoelating te krijgen?

**De voorzitter:** De heer Callens heeft het woord.

**De heer Karlos Callens:** Voorzitter, minister-president, geachte leden, ik wil daaraan het volgende toevoegen. U hebt deze ochtend wellicht ook gelezen dat sinds 2000 40 procent van onze vleesbedrijven verdwenen is. Dat betekent dat er vandaag nog zestig bedrijven overblijven. Daarvan leed 23 procent vorig jaar verlies. Met andere woorden, naar het schijnt is nog 36 procent van de vleesbedrijven gezond. Ik wil daarmee maar aangeven hoe moeilijk

het tegenwoordig wordt voor die vleesbedrijven in ons land, en hoeveel mensen ondertussen hun baan aan het verliezen zijn of verloren hebben in die sector. Vorige week hebben we in de plenaire vergadering een serieuze discussie gehad over heel grote bedrijven, maar men vergeet dat, als men veel kleine bedrijven kapot laat gaan, dat voor de werkgelegenheid zeker niet interessant is. Minister-president, ik raad u aan dat artikel van de heer Van Goidsenhoven van FENAVIAN te lezen, want het is toch wel een heel interessant artikel. Het gaat onder meer over iets dat we hier al meermaals hebben besproken, namelijk de loonproblemen ten opzichte van onder meer Duitsland, maar eventueel ook ten opzichte van Rusland.

Ik wil benadrukken dat Rusland op dit vlak volgens mij niet goed bezig is. Het land heeft amper vijftien Belgische bedrijven gecontroleerd en negen daarvan voorlopig geschorst, dus bijna twee derde. Dat is heel wat. Daarnet werd gewaagd van pietluttigheden. Als we dat alles vanop een afstand bekijken, zouden we de indruk kunnen hebben dat Rusland andere bedoelingen heeft dan te zorgen voor gezond vlees voor zijn inwoners. Ik denk dat Rusland veeleer aan het zoeken is hoe het de invoer van vlees via omwegen kan beperken.

Minister-president, hebt u een zicht op de echte redenen voor deze invoerbeperkingen? Dat is misschien wel belangrijk: willen we dit oplossen, dan moeten we die echte redenen kennen. Over welke veterinaire of sanitaire inbreuken gaat het nu precies? Kan Vlaanderen ingrijpen via F.I.T., als centraal Vlaams meldpunt voor alle extracommunautaire handelsbelemmeringen? Hoe verloopt de samenwerking met het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV)? Welke gezamenlijke acties werden reeds ondernomen om het invoerprobleem op te lossen? Net als de vorige spreker zou ik ten slotte willen weten of er nog iets kan worden gedaan qua administratieve vereenvoudiging. Is het uw doel om ter zake een en ander te vereenvoudigen?

**De voorzitter:** Minister-president Peeters heeft het woord.

**Minister-president Kris Peeters:** Voorzitter, mijnheer Callens, misschien hebt u zich niet goed uitgedrukt, of heb ik u verkeerd begrepen, maar het gaat over oorspronkelijk 922 bedrijven. Daarvan staat 60 procent nog overeind. Dat zijn dus 546 bedrijven. U had het over 60 bedrijven.

We hebben het al eens gehad over Rusland naar aanleiding van een andere vraag. Rusland is toegelaten tot de World Trade Organization (WTO). Dat proces is afgerond. Rusland wordt hopelijk eerstdaags effectief operationeel lid van de WTO, wat ons een aantal bijkomende mogelijkheden geeft om te reageren als dit land markten zou afsluiten op basis van niet-correcte, ongegronde argumenten.

Mijnheer Sintobin, de volledige lijst van erkende en geschorste Belgische bedrijven is te vinden op de website van de bevoegde Russische dienst Rosselkhoznadzor. Hetzelfde doet zich inderdaad ook voor bij andere Europese landen. Een overzicht ter zake kunt u eveneens op die Russische website vinden.

Dan was er de vraag of ik een zicht heb op de echte redenen voor deze invoerbeperkingen. Sinds 2009 moeten de Belgische bedrijven zich ertoe verbinden om de Russische voorschriften na te leven en zich daaraan te conformeren. De audit van Rosselkhoznadzor in België in december 2011 ging over de naleving daarvan. Andere redenen zijn me niet bekend en behoren tot de kennissfeer van het FAVV en de betrokken bedrijven.

Dan was er de vraag over welke veterinaire en sanitaire inbreuken het gaat. Gaat het inderdaad om pietluttigheden, zoals de heer Sintobin stelt? Wereldwijd werkt Rusland met gesloten lijsten van leveranciers. Zeer regelmatig worden die lijsten door de bevoegde Russische autoriteit aangepast aan de resultaten van haar controles. Deze controles zijn tweërlei: via audits van die Russische instelling ter plekke bij de exporterende bedrijven en bij grenscontrole op het ingevoerde vlees. Hierbij hanteert Rusland een nullimiet residuen. Bij slechte resultaten sanctioneert Rusland meestal met een verhoogde controle of een tijdelijke schorsing. De veterinaire diensten van de exporterende landen kunnen natuurlijk

ook zelf te allen tijde de certificatie van bepaalde leveranciers weigeren indien ze niet voldoen aan de Russische eisen.

Veel exporterende landen klagen over de strenge Russische aanpak. In 2011 werden voornamelijk Brazilië, maar ook Duitsland zwaar getroffen. Wat België betreft, resulteerde de Russische audit in een tijdelijke schorsing van een aantal bedrijven. Niettemin blijft voor de export van ons varkensvlees nog een hele reeks Belgische bedrijven erkend. De export van varkensvlees komt globaal niet in het gedrang, al is het voor de gesanctioneerde bedrijven wel een serieuze opdoffer.

Voor rundvlees was de Belgische lijst al heel beperkt. Nu ook de laatste slachthuizen geschorst zijn, valt onze zeer geringe export van rundvlees volledig stil. Ook twee vleeswarenbedrijven werden geschorst. De details van deze lijsten kunt u vinden op de website die ik heb vernoemd.

Kan Vlaanderen via F.I.T., als centraal Vlaams meldpunt voor alle extracommunautaire handelsbelemmeringen, ingrijpen? Zijn er initiatieven? Het gaat hier over een audit in het kader van een bestaand protocol, waarvoor het FAVV bevoegd is. We zullen de federale overheid stimuleren om verder acties te ondernemen.

Hoe verloopt de samenwerking? Het FAVV heeft een protocol afgesloten met F.I.T., met het Agence Wallonne à l'Exportation (AWEX), met Brussel Export en het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) om invoerproblemen in derde landen te helpen oplossen. In uitvoering hiervan heeft het VLAM een goede samenwerking met het FAVV opgezet met respect voor ieders bevoegdheid.

Welke gevolgen heeft dit voor het verder ontginnen van de Russische markt? Het al dan niet mogen exporteren naar Rusland is een tijdelijke of definitieve maatregel voor de betrokken bedrijven en is afhankelijk van de correctieve maatregelen die ze zullen ondernemen in functie van het rapport van het Russische voedselagentschap.

Wat met de administratieve vereenvoudiging? De exporttoelating wordt verleend door de bevoegde Russische dienst, niet door Belgische of Vlaamse overheden. Rusland zal zich met dat lidmaatschap toch wat anders moeten opstellen.

Welke ondersteuning kan ik aan de getroffen bedrijven bieden? Mits respect voor de bevoegdheden van het FAVV, kunnen het VLAM en F.I.T. bedrijven die daarom verzoeken, begeleiden in hun relaties met derde landen.

**De voorzitter:** De heer Sintobin heeft het woord.

**De heer Stefaan Sintobin:** Laten we hopen dat het lidmaatschap van Rusland bij de WTO de zaken wat versoepelt. Het is een probleem dat er, als bedrijven voldoen aan alle Belgische of Vlaamse voorschriften – die waarschijnlijk heel streng zijn en overal in Europa worden aanvaard –, toch nog een strengere Russische aanpak is.

Minister-president, u zei dat er nog andere Europese landen bij betrokken worden. Misschien moet er een overleg zijn tussen Rusland en Europa – ik veronderstel dat dat wel eens gebeurt – of misschien moet de Europese ministerraad van Landbouw een signaal sturen naar Rusland over de zogenaamde invoerbeperkingen. Rusland zal uit een ander vaatje moeten tappen, als het volwaardig lid is van de WTO.

**De voorzitter:** De heer Callens heeft het woord.

**De heer Karlos Callens:** Minister-president, ik geef u gelijk. Ik heb vlug het begin van het artikel gelezen en heb wat zaken met procenten verward. Om duidelijk te zijn, het gaat over 922 bedrijven. Dat betekent dat we kunnen spreken over 331 gezonde bedrijven of 36 procent van die 922. Dat is een serieus probleem voor die sector. Ik hoop dat het probleem zeer vlug van de baan is om die bedrijven te redden.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de aanzet van een e-loket voor land- en tuinbouwers  
- 1004 (2011-2012)**

**De voorzitter:** De heer Verfaillie heeft het woord.

**De heer Jan Verfaillie:** Voorzitter, minister-president, collega's, de nieuwe structuur van de Mestbank is recent voorgesteld aan de landbouw- en milieuorganisaties. Een gemeenschappelijk e-loket voor de landbouwers wordt verder uitgebouwd. Ook een reorganisatie van de Mestbank en een doorlichting van het huidig mestbeleid werden aangekondigd.

Het voorbereidend werk voor de uitbouw van een gemeenschappelijk loket voor landbouwers is reeds opgestart. Als eerste stap werd de sector bevraagd via een enquête. Uit de resultaten van die enquête blijkt dat een meerderheid, 70 procent van de bevroagden, een gemeenschappelijk loket wenst. Als tweede stap start men nu met het uitwerken van scenario's voor de bouw van een gemeenschappelijk loket.

In afwachting van de uitbouw van een gemeenschappelijk loket dragen ook andere tools bij tot administratieve vereenvoudiging. Zo zullen vanaf 16 februari het Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV) en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) bemestingsprognoses aanbieden aan de landbouwers bij het indienen van hun digitale verzamelaanvraag via het landbouwloket.

Het concept is dat de landbouwer, nadat hij zijn verzamelaanvraag digitaal heeft ingevuld op het landbouwloket en na controle op de volledigheid ervan door het ALV, de mogelijkheid krijgt om een bemestingsprognoserapport voor 2012 op te vragen en te ontvangen via datzelfde landbouwloket. De beslissing om te kiezen voor één aanspreekpunt voor land- en tuinbouwers onder de vorm van één e-loket is een positief signaal, zowel voor wat de administratieve vereenvoudiging betreft als voor de uitbouw van een klantvriendelijke overheid.

Er wordt immers een administratieve overlast veroorzaakt door het feit dat zowel het ALV als de Mestbank een eigen informaticasysteem heeft. Landbouwers moeten hun gegevens nu op twee plaatsen invullen. Er is vandaag geen globaal bedrijfsoverzicht van de land- en tuinbouwers.

Minister-president, wat waren de reacties van de diverse landbouworganisaties? Wanneer wordt het gemeenschappelijke e-loket voor de landbouwers verwacht? Kunt u een duidelijke tijdslijn schetsen? Bent u ervan overtuigd dat het ALV en de Mestbank erin zullen slagen om één e-loket uit te bouwen waar de land- en tuinbouwers alle gegevens in één aangifte kunnen inbrengen? Is de uitbouw van dit e-loket een prioriteit voor u? Daar zult u ongetwijfeld bevestigend op antwoorden.

Wij hebben een schrijven ontvangen waarin de afschaffing van de klassieke aangifte, de zogenaamde meitelling, wordt meegedeeld. De papieren aangifte bij de gemeente verdwijnt dus. Het wordt een digitale aangifte bij de federale overheid.

**De voorzitter:** Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

**Mevrouw Tine Eerlingen:** Minister-president, ik heb onlangs een schriftelijke vraag gesteld aan minister Schauvliege over het e-loket van de Mestbank. Dat blijkt toch wel een succes te zijn. Ongeveer 10 procent van de aanvragen werd digitaal ingediend, terwijl het systeem nog maar pas is opgestart. De opgerichte opleidingen kennen ook succes, er zijn al zeshonderd inschrijvingen. Dat toont aan dat er interesse is voor de digitale aangifte. De mensen zijn echt

geïnteresseerd. Het zou eenvoudiger zijn, zeker als alles gemeenschappelijk kan worden ingediend. Het blijft moeilijk om alle verschillende formulieren te verzamelen en in te vullen en bij al die verschillende instanties te krijgen. Dat zou een goede zaak zijn. Hoe zou de implementatie verlopen?

**De voorzitter:** De heer Callens heeft het woord.

**De heer Karlos Callens:** Minister-president, ik heb in het verleden vaker vragen gesteld over de meitelling. Die was immers overbodig. Ze is nu afgeschaft. Zoals de heer Verfaillie zegt, de gemeenten zijn daar heel tevreden mee. Ze zijn van de administratieve rompslomp verlost. Maar vooral, de boeren zijn er ook van verlost. Ik wou dus geen vraag stellen, maar u bedanken.

**De voorzitter:** Minister-president Peeters heeft het woord.

**Minister-president Kris Peeters:** De meitelling is niet meer. Er is wel nog één keer per jaar een telling. Men heeft de meitelling kunnen afschaffen omdat wij de gegevens doorspelen aan de federale overheid. Dat is weer een kleine bijdrage met grote gevolgen. Ik ga ervan uit dat alles geschrapt zal worden, maar we hebben nog niet alle nodige bevoegdheden, het domein Statistiek ontbreekt nog. Er is hoop in bange dagen. Ik apprecieer dat de heren Verfaillie en Callens zeer blij zijn met de schrapping van de meitelling.

70 procent van de respondenten was voorstander van een gemeenschappelijk e-loket van het ALV en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). De respondenten van de enquête waren landbouwers en landbouwconsulenten. Globaal kan worden gesteld dat de verschillende doelgroepen op een gelijkaardige manier antwoordden. Ik geef u beknopt de belangrijkste resultaten van de enquête.

De meeste respondenten beoogden geen volledige integratie van beide loketten maar een integratie tot minimaal op het niveau van de keuzeschermen. Dat betekent concreet dat het aanmelden, mandatenbeheer en aanbieden van de keuzemogelijkheden gebeurt op één geïntegreerd loket. Ongeacht de beherende administratie worden alle mogelijkheden getoond op één keuzeschermb. De linken in de keuzeschermen brengen de gebruiker dan op de schermen beheerd door de bevoegde administratie.

Het was voor de respondenten belangrijk om bij het invullen van aanvragen of het raadplegen van gegevens duidelijk te kunnen afleiden welke administratie bevoegd is. Op die manier is het voor de gebruiker ook duidelijk welke administratie kan worden gecontacteerd in geval van vragen of problemen. De schermen onder beheer van de administraties moeten streven naar uniformiteit in de verschillende raadpleeg- en beheermappen. Dit bevordert zowel het gebruiksgemak als een analoge werking van de verschillende aanvragen, los van de verantwoordelijke administratie.

Aan de andere kant wilden de respondenten ook een overzicht van hun gegevens op één loket. Dat wilden ze creëren door de links naar de gegevens en aanvragen op één scherm aangeboden te krijgen. Voor sommige gegevens, zoals bedrijfsinformatie, kan het zelfs wenselijk zijn een overzicht te realiseren op één scherm dat gegevens van beide administraties combineert.

Het is op dit moment onmogelijk om een concrete tijdslijn te schetsen voor dit project. Van bij aanvang van dit project werden een stuurgroep en een werkgroep samengesteld. Op basis van de resultaten van de enquête en de vergadering werkt de werkgroep e-loket ALV/VLM businessscenario's uit voor de uitbouw van een gemeenschappelijk loket. Deze scenario's zullen aan de stuurgroep worden voorgelegd. Het is de bedoeling dat de stuurgroep vervolgens deze scenario's evalueert en opdracht geeft aan de werkgroep om een business case te schrijven voor één of meerdere van deze scenario's.

Het is niet realistisch te verwachten dat dit e-loket operationeel zal zijn in de loop van 2012. Het ALV en de VLM verwachten een goede basis voor aanmelden, beheer van mandaten en opmaak van keuzeschermen, functioneel te kunnen uitwerken in de loop van 2012, waarna de

technische implementatie kan starten in 2013. Het gemeenschappelijk e-loket kan ten vroegste beschikbaar worden voor de landbouwer in 2014 – een niet-onbelangrijk jaar. De timing is weliswaar afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt op basis van de ‘business case’.

De vraag vanuit de sector over een gemeenschappelijk e-loket was zeer duidelijk. Het is dan ook zeer zeker de bedoeling van beide administraties om in te gaan op deze vraag en maximaal te onderzoeken op welke manier een efficiënt, performant en gebruiksvriendelijk gemeenschappelijk e-loket ALV/VLM kan worden gerealiseerd.

Ik vind het gemeenschappelijk e-loket belangrijk als één van de pijlers in het flankerend beleid voor MAP 4. Dit project mag een correcte en tijdige uitvoering van het huidige en toekomstige gemeenschappelijk landbouwbeleid en de uitvoering van MAP 4 door mijn collega die bevoegd is voor Leefmilieu, niet in het gedrang brengen. De budgettaire situatie laat niet toe om voor een gemeenschappelijk e-loket bijkomende middelen ter beschikking te stellen van de betrokken administraties. Het landbouw e-loket zal enkel tot stand kunnen worden gebracht binnen de thans beschikbare kredieten van het ALV en de VLM. Deze budgettaire beperkingen brengen evenwel niet de realisatie van het gemeenschappelijk loket in het gedrang, maar doen eventueel de planning van het project wat meer tijd nemen.

**De voorzitter:** De heer Verfaillie heeft het woord.

**De heer Jan Verfaillie:** Minister-president, ik dank u voor het uitgebreid antwoord. 2014 is inderdaad een heel belangrijk jaar. Vanuit uw kabinet zal er constante opvolging nodig zijn van de vooropgestelde timing voor de implementatie van diverse zaken. Ik begrijp perfect dat er nog veel zaken moeten gebeuren vooraleer het loket effectief online zal zijn. Ik vraag u om in contact te blijven met uw collega die bevoegd is voor de Mestbank om tot een win-winsituatie te komen.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een mogelijk probleem met de Europese regelgeving voor de VLAM-bijdragen - 1076 (2011-2012)**

**De voorzitter:** De heer Callens heeft het woord.

**De heer Karlos Callens:** Voorzitter, minister-president, collega's, tijdens het werkbezoek van de commissie Landbouw aan het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) in 2010 werd gewag gemaakt van een mogelijk probleem met de Europese regelgeving inzake de bijdragen.

Op 8 december 2010 lichtte de heer De Wachter tijdens de gedachtewisseling over het VLAM-programma 2011 in de commissie Landbouw toe dat de Europese Commissie inderdaad een aantal opmerkingen heeft gemaakt over de bijdragen, maar dat die vragen deels beantwoord waren of nog beantwoord zouden worden. Binnen het VLAM werden alle bijdragen herbekeken om ze te actualiseren en om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Europese Commissie. Overigens heeft het VLAM te kennen gegeven dat de bijdragen geactualiseerd zouden worden. U hebt het VLAM tevens de opdracht gegeven om de bijdragenhoogte voor de varkenssector te herbekijken.

Ik kreeg graag een antwoord op de volgende vragen. Welke concrete vragen heeft de Europese Commissie met betrekking tot de bijdragen aan het VLAM gesteld?

Welke antwoorden heeft het VLAM daar telkens op geformuleerd?

Zijn er nog kwesties die niet aangekaart zijn of waarbij de Europese Commissie geen genoegen neemt met het antwoord van het VLAM? Zo ja, welke?

Hoe zit het met de actualisering van de VLAM-bijdragen? Werd die oefening intussen beëindigd en wat zijn daarvan de tastbare resultaten?

Heeft het VLAM de bijdragehoogte voor de varkenssector herbekeken? Zo ja, vond er een benchmarking plaats met de toestand in andere landen? Wat waren de resultaten en welke concrete aanpassingen werden doorgevoerd?

**De voorzitter:** Minister-president Peeters heeft het woord.

**Minister-president Kris Peeters:** Voorzitter, mijnheer Callens, de Europese Commissie heeft in juni 2010 vier beschikkingen genomen waarmee zij de bijdrageregeling voor de VLAM-promotiefondsen heeft goedgekeurd. De Vlaamse overheid heeft besloten om voor de promotiefondsen varkens en runderen gebruik te maken van de ‘de minimis’-staatssteunregeling. De Vlaamse overheid en het VLAM hebben verschillende bijeenkomsten gehad met de bevoegde diensten van de Europese Commissie, tijdens dewelke de Europese Commissie concrete vragen heeft gesteld betreffende het vervuld zijn van de voorwaarden voor de ‘de minimis’-behandeling, hoofdzakelijk betreffende de steundrempels.

De Vlaamse overheid en het VLAM hebben de Europese Commissie cijferinformatie verstrekt betreffende het vervuld zijn van de steundrempels en betreffende de concrete werking van het bijdragesysteem. De Vlaamse overheid en het VLAM hebben tevens laten weten dat het niet de bedoeling was om de promotiefondsen varkens en runderen permanent onder te brengen onder de ‘de minimis’-regeling, maar wel om gesprekken op te starten met de sector om een nieuwe bijdrageregeling uit te werken en die vervolgens aan te melden ter goedkeuring, zoals de andere promotiefondsen. Zodoende zal er ruimte worden gecreëerd voor de ‘de minimis’-behandeling van andere steunregelingen.

Op uw vraag of er nog kwesties zijn die niet uitgeklaard zijn, kan ik ontkennend antwoorden. De Europese Commissie heeft op basis van de verstrekte informatie bij brieven van 29 maart 2010 en 25 juni 2010 bevestigd dat de promotiefondsen voor varkens en runderen kunnen genieten van de ‘de minimis’-staatssteunregeling. De andere promotiefondsen werden, zoals gezegd, bij beschikkingen van juni 2010 formeel goedgekeurd.

De actualisering van de bijdragen is volop bezig. In navolging daarvan is op 9 september 2011 reeds een eerste aanpassing van het bijdragebesluit goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Verdere actualisering wordt overlegd met de betrokken sectoren en bevindt zich in verschillende fases van procedure. Op de ministerraad van komende vrijdag kan er mogelijk een aanpassing van het bijdragebesluit wat de sierteeltsector betreft, aan bod komen.

Momenteel herbekijkt het VLAM het bijdragesysteem in de varkenssector, in overleg met de sector, zowel op niveau van de sectorgroep als op niveau van de raad van bestuur.

**De voorzitter:** De heer Callens heeft het woord.

**De heer Karlos Callens:** Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik had natuurlijk graag geweten – de varkenssector wacht daarop – wat de resultaten zijn van de mogelijke besprekingen. Zij wachten met ongeduld op die bijdragevermindering.

**De voorzitter:** Minister-president Peeters heeft het woord.

**Minister-president Kris Peeters:** Voorzitter, mijnheer Callens, het is natuurlijk de sector zelf die voorstellen doet. Wij wachten die voorstellen ook af.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

– *De heer Stefaan Sintobin treedt als waarnemend voorzitter op.*

■

**Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over prijstransparantie - 1077 (2011-2012)**

**De voorzitter:** De heer De Meyer heeft het woord.

**De heer Jos De Meyer:** Voorzitter, minister-president, collega's, in de schoot van de Federale Overheidsdienst (FOD) Economie is op 1 januari 2009 het Prijzenobservatorium opgericht. Dat observatorium ging in eerste instantie na hoe prijzen gevormd worden en hoe de winstmarges verdeeld worden doorheen de voedingsketen.

Uit de studies van het Prijzenobservatorium blijkt duidelijk dat land- en tuinbouwers te vaak moeten verkopen onder de kostprijs. Kosten kunnen niet worden doorgerekend. Dat heeft er zowel de Federale Regering als de Vlaamse Regering toe aangezet om de prijsvorming van land- en tuinbouwproducten nader te bestuderen. Dat heeft er ook voor gezorgd dat op federaal niveau ketenoverleg mogelijk werd.

Minister-president, we hebben vernomen dat het Prijzenobservatorium stilgevallen zou zijn en dat het ketenoverleg op een lager pitje staat. Het blijft desalniettemin belangrijk om permanent na te gaan hoe prijzen gevormd worden in de keten.

Minister-president, zullen er vanuit het Vlaamse niveau initiatieven worden genomen om contact op te nemen met de bevoegde federale ministers en om de werking van het Prijzenobservatorium opnieuw aan te zwengelen? Niet alleen studies en vaststellingen over marktwerking en prijsevoluties zijn daarbij belangrijk, maar ook gericht toezicht.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot het ketenoverleg? Kunt u daar, als Vlaams minister van Landbouw, eventueel een impuls aan geven?

Over welke beleidsinstrumenten beschikt u als Vlaams minister van Landbouw om ervoor te zorgen dat onze land- en tuinbouwers een eerlijke prijs krijgen voor hun producten? Zijn er instrumenten om ervoor te zorgen dat de prijs die ze betalen voor hun grondstoffen beheersbaar blijft?

**De voorzitter:** Mevrouw Robeyns heeft het woord.

**Mevrouw Els Robeyns:** Ik wil graag aansluiten bij de vraag om uitleg van de heer De Meyer, maar ik wil zeggen dat het ook hier opnieuw een grotendeels federale materie betreft. Het is in grote mate materie voor de federale minister die bevoegd is voor de consumentenzaken, het prijzenbeleid en het Prijzenobservatorium. Ik ben ervan overtuigd dat uw bezorgdheid ook de zijne is.

Deze week werd nog eens aangehaald dat de Belgische voedingswaren duidelijk duurder zijn dan in de ons omringende landen. Jammer genoeg – dat kwam hier al vaker ter sprake – merkt de landbouwer daar niet veel van in zijn portefeuille. Begin deze maand waren er nog vragen om uitleg over het tanende landbouwinkomen. Naast de stijgende kosten is ook de prijsbepaling daarin een belangrijk aspect.

Ik deel de bezorgdheid van de heer De Meyer wel, maar het lijkt mij in grote mate federale materie.

Minister-president, ik ben benieuwd naar de instrumenten die u hebt om daarin tegemoet te komen.

**De voorzitter:** Mevrouw Rombouts heeft het woord.

**Mevrouw Tinne Rombouts:** Het is inderdaad een thema dat ons heel sterk aanbelangt op Vlaams niveau, maar waarover we samen moeten zitten op federaal niveau. Gezien het belang van onze land- en tuinbouwers, een Vlaamse bevoegdheid, moeten we hierover mee rond de tafel kunnen zitten.

Ik sluit mij aan bij de vraagstelling, meer bepaald vanuit wat wij deze week vernamen, dat de prijzen van de voedingswaren bij ons veel duurder zijn dan in onze buurlanden. Op zich is dat gegeven niet nieuw. Vandaag wordt het echter becijferd. We weten dat er vaak – zeker door mensen die aan de grens wonen – gewinkeld wordt aan de overzijde van de grens.

Uit de studie blijken nog een aantal andere zaken. Ten eerste zegt de studie dat er eigenlijk geen verschil is in winstmarges tussen beide landen. Ten tweede hebben we hier al discussies gevoerd over het feit dat het inkomen van de Vlaamse producenten tot het laagste van Europa kan worden gerekend. We waren het er toen in deze commissie allemaal over eens dat dat niet kan en dat de producenten een correcte prijs moeten krijgen. Ten derde stellen we vast dat de producten toch duurder zijn. Dan is het normaal dat we ons de vraag stellen waar de knelpunten zitten.

Ik las dat er wordt voorgesteld om in te grijpen op de wet op verkoop met verlies en om kortingen die men zou kunnen krijgen op de hoeveelheid, toch eventueel vooraf mee te laten rekenen. Ik stel mij dan wel vragen over hoe je een transparante prijsdoorrekening zult krijgen. Hoe kijkt u daartegenaan? Hoe wilt u daar eventueel op ingaan? In het kader van het Prijzenobservatorium en de transparantie van de prijszetting is dat inderdaad moeilijker. Hoe zal men daarmee omgaan?

Ik lees ook dat men mogelijk opnieuw met extra labels of stickers gaat werken. Ik heb hier al verschillende keren het verhaal van labeling en overlabeling aangehaald. Ik heb een beetje schrik dat die labeling weer vooral vanuit de grote winkelketens zal komen, in de plaats van vanuit de producenten. Men doet vanuit de land- en tuinbouwsector zelf heel veel moeite om goede en kwalitatieve producten te krijgen en die onder een label te kunnen verkopen, om daar dan hopelijk ook de correcte prijs voor te krijgen. Als men nu weer een ander label gaat invoeren, voornamelijk gestuurd vanuit de winkelketens, vraag ik mij af of dat ten goede komt aan een correcte prijs. En wie gaat dan de regels bepalen over wat kwaliteit is en wat niet? Ik ben daar bezorgd over en zou graag uw mening daarover weten.

**De heer Stefaan Sintobin:** De vraag wordt hier nu wat opengetrokken, onder meer naar de discussie over het feit dat onze voedingsproducten 10 procent meer zouden kosten dan in de buurlanden. Er spelen echter nog een aantal factoren een rol. Ook de discussie over de labeling is heel interessant, maar ik wil terugkeren tot de eigenlijke vraag van de heer De Meyer. Hij zegt dat het Prijzenobservatorium stilgevallen is. Ik betwijfel of het ooit van start gegaan is.

Ik heb het hier in het verleden al verschillende malen aangehaald. Recent heeft de minister-president toegezegd om overleg te plegen met de bevoegde minister op het federale niveau. Ik wil de minister-president vragen om daar spoed achter te zetten. Uit de opmerkingen van de collega's blijkt dat er heel wat bezorgdheid is over hoe die prijzen tot stand komen, zeker ten aanzien van de publieke opinie. Iedereen gaat er nu van uit dat die 10 procent rechtstreeks in de zak van de landbouwer verdwijnt, wat absoluut niet waar is.

**De voorzitter:** Minister-president Peeters heeft het woord.

**Minister-president Kris Peeters:** Voorzitter, collega's, we zijn hier in het verleden inderdaad al verschillende keren ingegaan op de problematiek van het Prijzenobservatorium. Ik heb de laatste keer gezegd dat ik daarop zou aandringen, wat ook gebeurd is. Mijn diensten hebben recent diverse contacten gehad met de FOD Economie in verband met het Prijzenobservatorium, contractuele landbouw en interprofessionele akkoorden. Vanuit Vlaanderen hebben wij heel nadrukkelijk het belang van een aantal studies, maar ook van toezicht, benadrukt. Ik ga ervan uit dat de federaal bevoegde collega initiatieven ter zake neemt, en niet zoals de vorige bevoegde minister, Vincent Van Quickenborne, veel aankondigt zonder resultaat.

Mevrouw Rombouts, ik deel uw bezorgdheid over de etikettering. Als men zoiets lanceert als federaal bevoegd minister, ga ik ervan uit dat men goed weet dat men daar finaal ook moet mee landen. Of dit nu een wijze aanpak is, moet in een volledig en coherent kader bekeken

worden. Het teveel aan etiketten en zo meer zal de verwarring alleen maar groter maken. Ik ben daar dus ook wat bezorgd over. Het is gemakkelijk om zulke ideeën te lanceren, maar ze concretiseren en er een positieve bijdrage toe leveren, is nog een ander paar mouwen.

Mijnheer De Meyer, wij hebben heel veel vertrouwen in de bevoegde federale ministers, die dat zullen aanpakken. Het gaat dan niet alleen om minister Vande Lanotte, maar ook om minister Laruelle, die op post is gebleven.

Ik hoop ook, mijnheer Sintobin, dat niet te veel mensen denken dat de producenten die 10 procent, of een stuk daarvan, in hun zak steken. Spijtig genoeg is dat niet het geval. Het zou heel erg zijn, mocht die perceptie ontstaan zijn.

Mijnheer De Meyer, het ketenoverleg speelt zich op federaal niveau af tussen de door u opgesomde leden, waarbij de overheid niet is vertegenwoordigd. Ik ben steeds bereid om op vraag van het ketenoverleg de diensten van de Vlaamse overheid aan te bieden indien nodig. Dat is in het verleden onder andere gebeurd in het kader van de varkenscrisis. Wij zijn bereid om al onze knowhow aan te leveren.

In het Actieplan Varkenshouderij is heel wat aandacht gegaan naar transparantie. Op dit moment verspreiden we reeds actuele markt- en prijsinformatie via de website van het Departement Landbouw en Visserij. Deze informatie moet de markt transparanter maken. Sinds vorig jaar publiceren wij bijvoorbeeld wekelijks informatie over vleesvarkensprijzen, het aantal slachtingen en verwachte slachtingen van inmiddels zeven slachthuizen.

Ook in andere sectoren nemen we initiatieven om de transparantie te verhogen. In de loop van de komende weken zal die info ook nog aangevuld worden met gegevens over de maandelijkse afbouw van de voorraden hardfruit – appels en peren. Voor de toekomst verwijs ik naar de voorstellen van de Europese Commissie met betrekking tot het gemeenschappelijk landbouwbeleid 2014-2020 en meer bepaald het luik Integrale Marktordening. Daar zijn bepalingen in opgenomen om de positie van de landbouwbedrijven in de afzetketen te versterken en om beter het hoofd te kunnen bieden aan prijsvolatiliteit, prijstransparantie en -transmissie. De Europese Commissie zet vooral in op het stimuleren van samenwerking tussen producenten in producentenorganisaties. Met betrekking tot een betere marktwerking in de afzetketen zullen ook interbranche-organisaties erkend kunnen worden.

Voor groenten en fruit bestaat het Vlaamse juridisch kader daarvoor al heel wat jaren. Voor zuivel wordt dit momenteel voorbereid in afwachting van een definitieve Europese beslissing. In de Europese voorstellen van het nieuwe GLB is opgenomen om dit na 2014 algemeen mogelijk te maken voor alle sectoren.

Aangezien ik samenwerking tussen de producenten maar ook samenwerking in de keten als een grote prioriteit zie – en ik hoop dat dit nog altijd wordt gedeeld door deze commissie –, heb ik opdracht gegeven om op korte termijn een thematische werkgroep van start te laten gaan met betrekking tot producenten- en brancheorganisaties. Bedoeling is om samen met de belanghebbenden te brainstormen over de mogelijke snelle introductie hiervan in Vlaanderen. Uiteraard moeten de spelregels met betrekking tot de prijsvorming in de keten voldoen aan de eisen van de mededingingsautoriteiten.

**De voorzitter:** De heer De Meyer heeft het woord.

**De heer Jos De Meyer:** Minister-president, ik dank u voor uw antwoord en ook voor de inspanningen die u hebt geleverd om het Prijzenobservatorium een bijkomende prikkel te geven opdat het zijn werkzaamheden zou voortzetten. Of sterker nog: om het op te starten.

Ik noteer ook dat u met betrekking tot het ketenoverleg zegt dat wij, aan wie de sector het vraagt, bereid zijn om een ondersteunende rol te spelen. Ik noteer ook dat u pleit – en dat is meer dan terecht – voor samenwerking in de meest diverse vormen waar mogelijk, zowel tussen producenten als tussen branche-organisaties, en dat u dit ook ten volle wilt ondersteunen.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

– *De heer Jos De Meyer, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitbouw van een Vlaams wijnbouwbeleid - 1100 (2011-2012)**

**De voorzitter:** Mevrouw Robeyns heeft het woord.

**Mevrouw Els Robeyns:** Minister-president, in uw beleidsbrief erkent u dat de wijnbouwsector in Vlaanderen de kinderschoenen ontgroeid is en dat deze sector het potentieel heeft om uit te groeien tot een stevige tak binnen de Vlaamse land- en tuinbouw. Daarom zal er voor de eerste maal en in nauw overleg met de sector een beleid worden uitgewerkt voor deze subsector.

U stelt tevens dat er op korte termijn overleg gepland wordt met de sector met het oog op het integreren van de druiventeelt in de werking van de Vlaamse praktijkcentra, bijvoorbeeld door het opzetten van waarnemings- en waarschuwingssystemen. Ook zal met het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) bekeken worden hoe de promotie van de Vlaamse wijnen een extra impuls kan krijgen.

De wijnbouw is een belangrijke economische sector die ook een belangrijke toeristische meerwaarde kan bieden. Het is positief en belangrijk dat er vanuit Vlaanderen extra aandacht naar deze sector gaat. Bovendien is België in de Europese Unie erkend als een officieel wijnbouwland. Dat betekent dat alle Europese richtlijnen in wetgeving moeten worden omgezet. Daarom is het van het grootste belang dat alle knowhow wordt gebundeld. Daarom pleiten sommige wijnproducenten voor de oprichting van een kenniscentrum voor de Vlaamse wijnbouw. Dit kenniscentrum zou kunnen worden ondergebracht bij het Proefcentrum Fruitteelt aangezien daar alles aanwezig is wat houtig kleinfruit betreft.

Voor de promotie vormt de gebrekkige professionele structuur van de sector, het ontbreken van een overkoepelende structuur, een belangrijk pijnpunt. Dat bleek recent alleszins uit de toelichting van het jaarprogramma van het VLAM in deze commissie. Het zijn immers steeds de sectoren, de overkoepelende organisaties, die de promotionele activiteiten bepalen en niet de individuele landbouwers. Aangezien de wijnsector in ons land weinig of niet gestructureerd is, kan die ook moeilijker een beroep doen op het VLAM voor extra promotionele activiteiten.

Minister-president, hebt u al initiatieven genomen voor het uitwerken van een Vlaams wijnbouwbeleid? Is hierover al overleg gepleegd met de betrokken actoren? Acht u de oprichting van een kenniscentrum voor de Vlaamse wijnbouw wenselijk? Zo ja, zijn hiervoor al concrete stappen gezet en welke actoren worden erbij betrokken? Zo neen, waarom niet? Is er al overleg geweest met het VLAM in verband met de extra promotie voor de wijnbouw? Zo ja, wat is het resultaat?

**De voorzitter:** De heer Verstreken heeft het woord.

**De heer Johan Verstreken:** Ik wil deze vraag ondersteunen, al is het maar vanuit toeristisch oogpunt. Dat is niet onbelangrijk. De wijnproductie is in Vlaanderen weliswaar kleinschalig en staat nog in de kinderschoenen, maar we kunnen dit in Limburg ondersteunen. In het West-Vlaamse Heuvelland is men ook volop bezig. Er zullen nog meer mogelijkheden komen.

Men zegt dat dit te maken heeft met de opwarming van de aarde. We zitten blijkbaar in een goede regio. Vanuit toeristisch oogpunt is dit mooi meegenomen, want je kunt altijd ook

bezoekjes brengen als je met je fiets rondrijdt in de groene Limburgse regio. Ik heb mooie herinneringen aan het kasteel Genoels-Elderen. Dat is een aanrader. Er is dus potentieel in de toekomst. Minister-president, ik ben benieuwd naar uw antwoord.

**De voorzitter:** Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

**Mevrouw Tine Eerlingen:** Voorzitter, als Hagelandse kan ik mij natuurlijk niet onbetuigd laten. Deze sector, die aan het groeien is, is nog niet goed georganiseerd. Er is nood aan een kenniscentrum waar alle kennis wordt verzameld.

De heer Verstreken heeft gelijk: het toeristisch aspect speelt een grote rol. Ook in het Hageland kan de wijnbouw een troef zijn.

Mevrouw Robeyns verwijst naar het Proefcentrum Fruitteelt. Het Provinciaal Proefcentrum voor Kleinfruit Pamel kan mogelijk in aanmerking komen als expertisecentrum.

**De voorzitter:** De heer Sintobin heeft het woord.

**De heer Stefaan Sintobin:** Voorzitter, ik heb een opmerking bij de derde vraag van mevrouw Robeyns. Men gaat er soms gemakkelijk van uit dat als een bepaald product moet worden gepromoot, een telefoontje naar het VLAM zal volstaan. De vraag moet natuurlijk komen vanuit de sector en het moet grotendeels worden gefinancierd door bijdragen van de sector. Daar knelt misschien het schoentje. Het is momenteel een kleinschalige sector en we moeten onszelf ook niets wijsmaken, de sector zal nooit uitgroeien tot een grote wijnbouwsector. Alle steun is welkom, maar de vraag naar promotie moet van de sector zelf komen.

**De voorzitter:** Minister-president Peeters heeft het woord.

**Minister-president Kris Peeters:** Net zoals voor andere belangrijke dossiers hebben wij hier de schouders onder gezet. Iedereen herinnert zich de problematiek van de paarden. Wij hebben daarvoor een heel beleid opgezet. Nu gaan we dat doen voor de Vlaamse wijnbouw.

Mijn administratie en ik zijn al meerdere maanden bezig om gesprekken te voeren met diverse spelers uit de sector. De heer Sintobin heeft gelijk dat alle neuzen in dezelfde richting moeten wijzen. Volgende week, dinsdag 21 februari 2012 – weliswaar in de krokusvakantie, maar wij blijven verder werken – is er een eerste rondetafel met de sector. Ik wil voor het beleid van de Vlaamse wijnbouw niet overhaast te werk gaan, maar alles goed aftoetsen en bespreken met diverse geledingen binnen de sector. Als de sector niet de behoefte voelt om zich verder te organiseren, mogen wij wel allemaal wild enthousiast zijn over de Vlaamse wijnbouwsector en de wijn van Vlaanderen, maar is er een probleem. De rondetafel volgende week moet daartoe een belangrijke bijdrage leveren.

De mogelijkheid van een kenniscentrum wil ik eerst los zien van de vraag waar het zou moeten komen. Ik begrijp dat Limburg vragende partij is, net als Vlaams-Brabant. West-Vlaanderen heb ik nog niet gehoord, maar heeft daar misschien ook recht op. De vraag die daaraan voorafgaat, is hoe we het aanpakken en of er voldoende draagvlak voor is. Ik moet dus eerst horen hoe de sector dat ziet. Ik heb begrepen dat sommige personen zich zwaar manifesteren dat ze dat kunnen en willen doen en zwaar willen worden ingezet, maar ik ben voorzichtig en ik wil dit stap voor stap realiseren. Over de belangrijke afweging waar het moet komen, kunnen we te gepasten tijde ook in deze commissie van gedachten wisselen.

Wat de promotie betreft, heb ik inderdaad al gekeken binnen het VLAM wat mogelijk is, maar ook hier is het studiewerk nog niet volledig afgerond. Op de rondetafel zal ook uitgebreid stil worden gestaan bij de promotie en hoe die binnen de sector aangepakt kan en moet worden.

Het is een mooie vraag om de voormiddag af te sluiten. De Vlaamse wijn staat op een zeer hoog kwalitatief niveau. Er is veel vraag naar, zowel naar rode als witte wijn. We moeten daarvoor een beleid voeren, ook al is die sector wat beperkt van omvang. Het is toch een

belangrijke sector, die tot de landbouw behoort, voor wie daaraan zou twijfelen. Dat beleid gaan we niet met veel poeha aankondigen, om dan vast te stellen dat we misschien alleen staan. Het wordt opgebouwd met de sector, met rondetafels, met gesprekken, om een gedragen beleid te ontwikkelen en te lanceren, dat we ook in deze commissie kunnen bespreken – al of niet met degustatie.

**Mevrouw Els Robeyns:** Dank u wel, het is misschien het ideale moment voor een aperitief. Minister-president, ik vind het ook heel belangrijk dat u dat doet in overleg met de sector. Dat is de eerste vereiste. Het is positief dat er volgende week een rondetafel plaatsvindt en dat we proberen tot een gezamenlijke visie te komen.

Uiteraard zou ik het belangrijk vinden dat het kenniscentrum in Limburg komt en wil iemand uit een andere provincie dat het daar komt. Ik denk dat er kennis aanwezig is in onze provincie. Los van de vraag waar het moet komen, hebt u niet echt geantwoord op de vraag: vindt u de oprichting van een kenniscentrum wenselijk of gaat u daarover ook eerst de sector raadplegen?

Mijnheer Sintobin, in de beleidsbrief staat letterlijk dat met het VLAM zal worden nagegaan hoe de promotie van de Vlaamse wijn een extra impuls kan krijgen. Het is alleszins positief. Uiteraard moet het initiatief vanuit de sector komen, maar het grote probleem is juist dat de sector niet zo professioneel is georganiseerd.

Ik wil het belang van de wijnbouw in Vlaanderen zeker niet minimaliseren. Het is een kwalitatieve wijnbouw, met economisch potentieel, en ook toeristisch potentieel. Ik kijk uit naar het resultaat van het overleg met de sector, minister-president. We komen er zeker nog op terug.

**Mevrouw Tine Eerlingen:** Een mooi bewijs is dat in dit huis ook al Hagelandse wijn is geschonken. Het kan zeker gesmaakt worden.

U zegt terecht, minister-president, dat er eerst overleg moet zijn met de sector. Het moet echt worden gedragen door heel de sector, of toch het grootste deel, voor er verdere stappen kunnen worden genomen. Ik hoop dat er snel een resultaat kan komen. We zullen het zeker opvolgen.

**Minister-president Kris Peeters:** Er zal dus overleg zijn met de sector om te kijken of een kenniscentrum aangewezen is. Zonder draagvlak vanuit de sector is dat niet aangewezen, al zou ik dat willen. De sector moet een heel duidelijke stem laten horen in verband met dat kenniscentrum, los van de plaats dan nog.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■